

Олена ТЕЛЄУС,
майстер виробничого навчання за професією
«Штукатур, облицювальник-плиточник, маляр»
Баранівського професійного ліцею

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
уроку виробничого навчання на тему
«Обклеювання стін рідкими шпалерами»
Професія: Маляр (рівень кваліфікації – 3 розряд)

Тема програми: Виконання основних операцій при обклеюванні поверхонь шпалерами.

Тема уроку: Обклеювання стін рідкими шпалерами.

Мета уроку:

навчальна: формувати компетентності здобувачів освіти щодо нанесення рідких шпалер;

розвиваюча: розвивати навички самоконтролю, професійне мислення, здібності самостійного і колективного аналізу нової інформації;

виховна: виховувати у здобувачів освіти творче ставлення до трудового процесу нанесення рідких шпалер, свідому трудову дисципліну; створити умови для естетичного виховання.

Тип уроку: урок формування складних умінь.

Матеріально-технічне та дидактичне забезпечення уроку:

- інструкційно-технологічна карта «Обклеювання стін рідкими шпалерами»;
- ноутбук;
- презентація;
- пластикова терка;
- ємність для розмішування шпалер;
- відро з водою;
- рідкі шпалери.

Міжпредметні зв'язки: «Технологія малярних робіт», «Матеріалознавство», «Охорона праці», «Математика».

Форма організації освітньої діяльності: групова та індивідуальна робота здобувачів освіти.

Очікувані результати: здобувачі освіти сформуєть компетентності щодо нанесення на підготовлену поверхню рідких шпалер.

Використанні інформаційні джерела: Малярні роботи (інтегрований курс модульного навчання): Підручн. для проф.-техн. навч. закладів: У 3 ч/. С. Нікуліна, С. Г. Заславська, Н. Г. Ничкало: Ч. II. - К.: Вікторія, 2006. - 224 с.; Чернявська В.О., Дуброва Н.Й. Основи безпечної праці: навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти/В.О. Чернявська, Н.Й. Дуброва.–Київ:ТОВ «ПРОПАПІР», 2023.–240с.; <https://gidkie-obo.org.ua/ua/zhidkie-obo.html>;
<https://www.youtube.com/watch?v=vgSpKNMSnzo&t=7s>

Хід уроку:

I. Вступний інструктаж (50 хв.)

1.1. Організаційна частина.

Перевірка присутності здобувачів освіти та їх готовності відповідно до вимог безпеки праці до уроку.

Ознайомлення з критеріями оцінювання роботи на уроці.

1.2. Повідомлення теми та мети уроку, мотивація здобувачів освіти.

Цільова установка проведення уроку та мотивація навчальної діяльності:

Майстер в/н: Сьогодні у будівництві широко використовуються рідкі шпалери, які мають безмежні можливості дизайну, високі протипожежні та звукоізоляційні властивості, різне функціональне призначення, як опоряджувальне, так і декоративно-конструктивне. Прошу, використовуючи знання, отримані на уроках «Технології...», надати коротку інформацію про рідкі шпалери та їх застосування.

(Рідкі шпалери – пластичний оздоблювальний матеріал, що складається зі змішаних із клеєм целюлозних, або шовкових волокон. Використовувати його можна для оформлення стін, стель, арочних конструкцій, поверхонь будь-якої складності (наприклад, колон, сфер). Їхня розумна вартість дозволяє використовувати їх для оформлення готельних холів, офісних приміщень, житлових кімнат, заміських будинків. Комбінуючи різні кольори, можна створювати унікальні малюнки для дитячих кімнат, зон відпочинку.)

Майстер в/н: Дякую! Прошу назвати переваги застосування рідких шпалер.

(Простота використання: Щоб підготувати матеріал до роботи, слід просто додати воду і перемішати отриману масу. Потім матеріал наноситься на підготовлену поверхню подібно до шпаклівки.

Легкість відновлення: Будь-який фрагмент поверхні замінюється швидко і без проблем.

Зручність експлуатації: Матеріал маскує нерівності, тріщини, лягає без швів.

Екологічність: Матеріал має теплоізоляційні, шумопоглинальні властивості, стійкий до перепадів температур, паропроникний, не притягує пил, тому рідкі шпалери радять використовувати для спалень і дитячих кімнат.)

Майстер в/н: Отже, оволодіння компетентностями роботи з рідкими шпалерами, допоможе у подальшому професійному становленні.

1.3. Актуалізація опорних знань здобувачів освіти.

Перевірка опорних знань, умінь, навичок здобувачів освіти методами словесними, наочними, практичними:

Майстер в/н: Повторимо матеріал, який ви вивчали на попередніх уроках виробничого навчання, спецтехнології, матеріалознавства.

Пропоную попрацювати з картками-завданнями *(обираю здобувачів освіти, даю картки)*

Картка 1. Які ви знаєте види шпалер? *(Флізелінові, вінілові, паперові, склошпалери, акрилові, структурні, текстильні, рідкі.)*

Картка 2. Як правильно підготувати поверхню для нанесення рідких шпалер? *(Найважливішим етапом для якісного нанесення рідких шпалер є підготовка оброблюваної поверхні. Необхідно повне видалення старих шпалер, підмазати тріщини та впадини на поверхні, металеві деталі необхідно проґрунтувати емаллю, або масляною фарбою. Якщо існуюче покриття має інтенсивний колір, його ґрунтують глибокопроникними ґрунтовками.)*

Картка 3. Яких вимог з охорони праці потрібно дотримуватись при підготовці поверхонь до обклеювання шпалерами? *(Перед початком роботи потрібно пройти інструктаж. Інструменти, якими користуються при виконанні робіт повинні бути справними, а металеві поверхні міцно насадженими на ручки. Під час роботи на висоті необхідно працювати на справних риштуваннях. Паління під час роботи з шпаклівками та ґрунтовками заборонено. Після роботи необхідно дотримуватися правил особистої гігієни: ретельно вимити руки, обличчя, інструмент.)*

Майстер в/н: Молодці! Наступний етап нашої роботи з вами називається «Технологічний ланцюжок», в ході якого з'ясуємо послідовність виконання робочих

прийомів щодо підготовки рідких шпалер до роботи? (послідовність виконання робочих прийомів при підготовці рідких шпалер до роботи):

1. Висипати вміст пакета у ємність.
2. Додати теплу (близько 40°C) воду, ретельно перемішати замочену масу вручну.
3. Витримати рідкі шпалери не менше 8 годин.
4. Безпосередньо перед нанесенням, шпалери знову перемішати.)

Майстер в/н: А тепер пропоную скласти «Технологічну відповідність», яка би зв'язувала технологічну операцію з певним інструментом (із запропонованого інструменту вибрати той, яким ми безпосередньо працюємо при виконанні шпалерних робіт та назвати його призначення).

Я називаю вид операції, а ви підбираєте інструмент, та даєте йому коротку характеристику:

- підготовка поверхні до обклеювання шпалерами (металевий шпатель - для зняття набілу, або старих шпалер та підмазування проблемних місць; щітка-пензель, щітка-макловиця, валик – для підфарбовування та ґрунтування поверхонь.)
- інструменти для виконання шпалерних робіт (рівень, або висок – для визначення вертикалі при наклеюванні першого полотна; рулетка – для вимірювання висоти та нарізання полотен; пензлик, валик – для нанесення клею; металева лінійка або шпатель, малярний ніж, ножиці – для підрізування шпалер; шпатель пластиковий – для розгладжування шпалер; валик для швів – для прокатки місць стикування шпалер).

Аналіз і доповнення відповідей здобувачів освіти.

1.4. Пояснення нового матеріалу .

Майстер в/н: Інструктування з охорони праці

1. Перед тим, як приступити до обклеювання стін рідкими шпалерами, працівники повинні одягнути спецодяг.
2. Отримати пояснення щодо виконання роботи у керівника.
3. Організувати робоче місце:
 - 3.1. Підготувати інструмент.
 - 3.2. Оглянути і підготувати робоче місце і підходи до нього на відповідність вимогам безпеки, прибрати всі зайві предмети, не захаращуючи при цьому проходи, перевірити стан підлоги: мокро, або слизьку, підлогу протерти.
4. Працівники не повинні приступати до виконання роботи при наступних порушеннях вимог безпеки:
 - несправностях засобів підмоцнення, інструментів, або устаткування;
 - недостатньої освітленості робочих місць.

Технологія нанесення рідких шпалер (демонстрація прийомів нанесення рідких шпалер на поверхню в повільному та в робочому темпі з коментарем.)

Процес нанесення рідких шпалер не вимагає спеціальних навичок. Найзручнішим інструментом для нанесення (розгладження) рідких шпалер є пластикова терка. Розгладження по поверхні проводиться прямолінійним поступальним рухом терки. Рухи можна робити в будь-якому зручному напрямку. В кінці руху терка повинна повністю відірватися від поверхні. Необхідно уникати безперервних кругових рухів.

Товщина нанесення для правильної витрати матеріалу не повинна перевищувати 2 мм (у пластичній фазі рідких шпалер – при висиханні обсяг зменшиться до 1-1,5 мм). При нанесенні занадто тонким шаром спостерігатимуться розриви в нанесеному шарі, що необхідно поправити наступним зворотним рухом терки. Слід зазначити, що нанесення більш товстим шаром ніж 2 мм позначиться тільки на витраті матеріалу і на терміні висихання, але не на якості готового покриття. При роботі рекомендовано витримувати однакову товщину покриття по всій поверхні. Роботу по нанесенню рідких шпалер також необхідно закінчити, довівши нанесення покриття по всій ширині до кута, іншими словами,

закінчивши площину цілком. Це позбавляє від необхідності розмочувати підсохлий край покриття для продовження роботи, також дає гарантію, рівномірності кольорово-текстурного візерунку на площині, що покривається.

Також важливо виключити контакт рідких шпалер з металевими елементами, які можуть перебувати в стіні(капельюшками цвяхів, виступами, арматурою тощо). Якщо видалити такі елементи неможливо, їх потрібно покрити олійною фарбою. Лише після цього можна наносити рідкі шпалери на стіни, попередньо прогрунтувавши робочу поверхню.

У процесі нанесення рідких шпалер і після його завершення, приміщення, в якому проводилося нанесення рідких шпалер, необхідно провітрювати. В середньому висихання триває дві доби. Якщо поза приміщенням холодно і підвищена вологість, рекомендується активно використовувати додаткове опалення в вигляді тепловентиляторів.

1.5. Закріплення нового матеріалу.

(опитування здобувачів освіти і пробне виконання ними нових прийомів)

Майстер в/н:

- 1) Яку температуру необхідно підтримувати в приміщеннях, під час нанесення рідких шпалер? *(Температура в приміщенні повинна бути близько 20°C)*
- 2) Якою має бути температура води для приготування рідких шпалер? *(Температура води при приготуванні рідких шпалер має бути біля 40°C)*
- 3) Який інструмент використовують при нанесенні рідких шпалер на поверхню? *(Пластикову терку)*
- 4) Яких правил з охорони праці потрібно дотримуватися при нанесення рідких шпалер? *(Підготувати інструмент, оглянути і підготувати робоче місце і підходи до нього на відповідність вимогам безпеки праці, прибрати всі зайві предмети, не захаращуючи при цьому проходи, перевірити стан підлоги: мокру, або слизьку, підлогу протерти)*
- 5) Перелічіть послідовність виконання робочих прийомів нанесення рідких шпалер? *(Розгладження по поверхні проводяться прямолінійним поступальним рухом терки. Рухи можна робити в будь-якому зручному напрямку. В кінці руху терка повинна повністю відірватися від поверхні. Необхідно уникати безперервних кругових рухів. Роботу по нанесенню рідких шпалер також необхідно закінчити, довівши нанесення покриття по всій ширині до кута, іншими словами, закінчивши площину цілком).*

Для закріплення вивченого матеріалу пропоную вам **гру: «Увага, сигнал»**. Я показую вам сигнальні картки, а ви повинні сказати, що це означає: *(показую сигнальні картки)*

(Додаток 1)

1. **40°C** *(температура води при приготуванні рідких шпалер має бути біля 40°C)*
2. **8 год** *(після перемішування, шпалери щільно закриваємо і залишаємо на 8 год для набухання)*
3. **t 20°C** *(температура приміщення повинна бути близько 20°C)*
4. **1,5-2 мм** *(наносяться рідкі шпалери так, щоб товщина шару не перевищувала 2 мм. Саме ця товщина використовується в розрахунку витрат матеріалу)*
5. **3 м²** *(однієї упаковки рідких шпалер вистачає на 3м² поверхні)*
6. **10 років** *(довговічність покриття)*

Майстер в/н: Можна зробити короткий висновок, що рідкі шпалери прості в застосуванні і легко наносяться на поверхню, а володіючи гарною уявою, ви зможете додати родзинку в дизайн інтер'єру вашої квартири, або будинку.

Розподіл здобувачів освіти по робочих місцях.

Видача інструкційно-технологічних карток.

II. Поточний інструктаж – самостійне виконання здобувачами освіти практичних завдань (220 хв.)

1 обхід – перевірка правильності організації робочих місць і дотримання правил безпеки праці;

2 обхід – перевірка правильності виконання робочих прийомів і технологічного процесу виконання робіт, допомога окремим здобувачам освіти;

3 обхід – перевірка вмінь користування інструкційно-технологічною документацією, допомога окремим здобувачам освіти технологічно правильно виконати роботу, дотримання правил безпеки праці;

4 обхід – перевірка технологічної послідовності виконання робіт (міжопераційний контроль), надання допомоги здобувачам освіти;

5 обхід – самоконтроль якості роботи на завершальному етапі та дотримання норм часу;

6 обхід – оцінювання робіт здобувачів освіти.

III. Заключний інструктаж (30 хв.).

1. Підведення загальних підсумків уроку.

2. Аналіз якості виконаних робіт.

3. Аналіз типових помилок та способи їх усунення.

4. Аналіз дотримання правил безпеки праці, організації робочих місць.

5. Повідомлення та обґрунтування оцінок.

Домашнє завдання: Опрацювати підручник «Малярні роботи» 2 ч. А.С. Нікуліна, С.Г. Заславська, Н.Г. Ничкало та ін. С.189-209 та дати відповіді на контрольні запитання.

Переглянути відео майстер-класу на тему «Приготування та нанесення рідких шпалер на поверхню» за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=vgSpKNMSnzo&t=7s> та описати технологічну послідовність підготовки шпалер до роботи та технологію нанесення рідких шпалер на поверхню.

Підготуватися до виконання переліку завдань для проміжного моніторингу за темою «Виконання основних операцій при обклеюванні поверхонь шпалерами».

Рецензент: *Любов НЕДАШКІВСЬКА, методист НМК ПТО у Житомирській області*